

D ů v o d y :

Oba nižší soudy správně vymezily pojem obchodů diferenčních a není pravda, že zaměňují obchod diferenční s obchody spekuláčními vůbec a s obchody premiovými zvlášť. Správně posoudily skutkový děj, v podstatě nesporný a jak vyplynul z průvodního řízení, v tom smyslu, že jde v pravdě o obchod diferenční, kdežto volená zevní forma obchodu premiového že měla sloužiti jen k zastření této pravé podstaty věci. Dovolatel sám správně uvádí, že u vážného premiového obchodu jde stranám v první řadě o efektivní splnění a že premie má sloužiti jen jaksi k ochraně kupujícího; u diferenčních obchodů jde však jen o sázku, nikoli o efektivní plnění. Že si obě strany v souzeném případě byly náležitě vědomy toho, že se na vážné plnění ani v případě vzestupu kursů na žádné straně nemyslí, plyne jednak z toho, že žalobkyně v prospektech uváděla možnost zisku bez kapitálu, a že podle skutkového zjištění byla ještě žalovaným upozorněna na to, že nemůže ztrátu riskovati, protože měl ztráty v obchodě; za těchto okolností nelze zajisté míti za to, že by žalobkyně byla vážně přistoupila na to, aby za premii měla pro žalovaného pohotově papírů za 1,000.000 Kč, zvláště když svědek Dr. N. sám uvedl, že žalovaného ani neznal, stejně jak je tomu také u žalovaného podle jeho výpovědi jako strany a když ani ne tvrdí, že se žalobkyně o jeho poměrech informovala; že žalovaný vystupoval jako velkoobchodník, nemá osobě význam pro bezpečnost žalobkyně při takovém rozsahu obchodu. Správně tedy poznaly nižší soudy, že stranám šlo jen o hru nebo sázku, při které měla býti od samého začátku na obou stranách stanovena hranice rizika bez povinnosti efektivního plnění, a to pro žalovaného ve výši premie, pro žalobkyni pak nejvýše v případné aktivní kursovní diferencii, že však vlastní dodání papírů také při vzestupu mělo býti v y l o u č e n o, tak totiž že se žalovaný již předem měl spokojiti jen s diferencí, že však ani on ani žalobkyně nepomýšlela na efektivní dodání papírů, o něž stranám nešlo.

Čís. 13087.

Jde o jednotný nárok, vyvěrá-li z téhož skutkového a právního základu, třebať jest se domáháno zaplacení částečně z důvodu postupu ze zákona, částečně z důvodu postupu ze smlouvy.

Prudké zabrzdění auta není vyloučeno ani při pomalé jízdě. Mohl-li řidič auta ze zhasnutí stop-lampy na autě před ním jedoucím souditi buď na to, že auto chce jeti dále, nebo na to, že hodlá zastaviti, nelze spatřovati neopatrnost řidiče v tom, že nezastavil své auto po zhasnutí stop-lampy auta před ním jedoucího.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1933, Rv I 1022/32.)

Auto prvního žalovaného, řízené druhým žalovaným narazilo na auto Roberta M-a, jež jelo před ním a u něhož přestala svítiti stop-lampa, při čemž bylo auto Roberta M-a poškozeno. Žalující pojišťovna, u níž byl Robert M. pojištěn, vyplatila náhradu 2.220 Kč 20 h a domáhala

se žalobou, o niž tu jde, na žalovaných náhrady vyplacených 2.220 Kč 20 h z důvodu postupu ze zákona a náhrady dalších 246 Kč 70 h, kteroužto částkou byl Robert M. súčastněn na škodě jako pojistník a již postoupil právoplatně žalobkyni. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Poněvadž jde o srážku dvou vozidel, jest podle § 3 automobil. zákona posuzovati zavinění žalovaného řidiče auta podle obecného občanského práva. Soud zjistil, že těsně před nehodou u auta Roberta M-a přestala stopka svítiti, dále že auto, které jelo před autem Roberta M-a a jež řídil Dr. H., před ním náhle zastavilo a že pak auto M-ovo následkem náhlého zastavení auta H-ova rovněž prudce zastavilo a že i žalovaný i M. jeli se svými auty pomalu, posléze dle posudku znalce zjistil, že, když u auta Roberta M-a před nehodou přestala svítiti stopka, žalovaný řidič se mohl domnívati, že pojede Robert M. dále. Když auto M-ovo prudce zastavilo, což žalovaný řidič nemohl předpokládati a jel sám s autem pomalu a dával též pozor na auto před ním jedoucí, neboť znalec tvrdil, že z té okolnosti, že stop-lampa přestala svítiti mohl předpokládati, že auto pojede dál, nelze žalovanému řidiči podle §§ 1297 a 1299 obč. zák. přičítati vinu na srážce vozidel a posoudil prvý soud po stránce právní věc správně. Podotýká se ještě, že, uvádí-li znalec, že se z té okolnosti, že stop-lampa zhasla, mohl automobilista za takovým autem jedoucí domnívati, že auto chce zůstati státi, jest uvážiti, že v souzeném případě jel žalovaný řidič pomalu, ale nikterak nemohl býti připraven na to, že auto před ním prudce zastaví při své pomalé jízdě, takže mu nelze vytýkati neopatrnost.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání a uvedl v otázkách, o něž tu jde, v

d ů v o d e c h :

Nárok na zaplacení 2.220 Kč 20 h a 246 Kč s příslušenstvím jest jednotný nárok, an vyvěrá z téhož skutkového právního základu, jen že nárok na zaplacení 2.220 Kč 20 h přešel na žalující stranu postupem ze zákona, kdežto nárok na zaplacení 246 Kč 70 h postupem ze smlouvy. Nejde proto ani co do částky 246 Kč o věc nepatrnou a jest proto dovolání v celém rozsahu přípustné.

Prudké zabrzdění není ani při pomalé jízdě vyloučeno, neboť pojem prudkosti jest vykládati v poměru k rychlosti jízdy a neznačí nic jiného, než neočekávané, nenadálé a náhlé zabrzdění, což jest možné i při rychlé i při pomalé jízdě, jen že účinky závislé pravidelně na stupni rychlosti mohou býti různé. Potvrdil-li znalec s odborného hlediska, že mohl žalovaný řidič ze shasnutí stop-lampy na autě M-ově souditi buď na to, že auto chce jeti dále, nebo na to, že hodlá zastaviti, vyslovil dvě různé domněnky, z nichž i ta i ona jest důvodná a nelze proto spatřovati neopatrnost řidiče (§§ 1297, 1299 obč. zák.) v tom, že pojal domněnku prvou a nikoliv druhou. Mohl-li řidič důvodně předpokládati, že M-ovo auto pojede dále, není neopatrností, že nezastavil žalovaný řidič po shasnutí stop-lampy M-ovy auto, a není proto odstup mezi oběma auty v příčinné souvislosti se škodnou událostí.